

3D Dentomed AB

Kostprojektet 2007 – 2008 Utvärdering tandhälsa Farsta

Rapport – Kostprojektet

Under 1.5 år, från höstterminen 2007 till och med höstterminen 2008, bedrevs kostprojektet i Farsta, som ett projekt mellan bl.a. tandvården och personal inom äldreomsorgen i Farsta.

Vår utvärdering av projektet ska främst belysa den orala omvårdnadssituationen och om den har förbättrats efter projektets utgång, samt personalens utbildning i munhälsovård.

Den randomiserade insamling av individer, för utvärdering av projektet, har valts ut inom såväl vård- och omsorgsboende som i hemtjänst. Urvalet gjordes på var 5:e individ som munhälsobedömts med tillhörande epidemiologisk undersökning, med början höstterminen 2007 fram till och med 2008-12-31. I anslutning till insamlingen av vårdtagare som valdes delta i undersökningen har vi avgränsat urvalet till vårdtagare som antingen var betandad i överkäke eller betandad i underkäke eller var betandad i såväl överkäke som underkäke, för att underlätta utvärderingen av omvårdnadssituationen.

Urval

Postiljonen

2007 – 91st munhälsobedömda individer med tillhörande epidemiologisk undersökning.

27 st munhälsobedömda individer med enbart avtagbara proteser

64 st munhälsobedömda individer fullt betandade alternativt delvis betandade med avtagbara protetiska ersättningar

Urvalet av vårdtagare som ingick i studien skedde på höstterminen 2007, i samband med den årliga munhälsobedömningen.

Det randomisera urvalet skedde på var 3:e individ, det vill säga totalt antal 21 st på det totala urvalet av 64 st individer.

Urvalet begränsades till;

1. fullt betandade individer
2. delvis betandade individer med avtagbara protetiska ersättningar

Totalt antal män i projektet 4
Totalt antal kvinnor i projektet 17

2008 – 88 st munhälsobedömda individer med tillhörande epidemiologisk undersökning, varav samtliga individer i urvalet ingick

Farsta norra hemtjänst

2007- 2st munhälsobedömda individer med tillhörande epidemiologisk undersökning

2008- 0 st munhälsobedömda individer.

Efter kontakt med ansvarig personal:

inventering av berättigade vårdtagare från området, som tackat ja till erbjudandet om munhälsobedömning, eller andra individer som tidigare fått munhälsobedömning inrapporterades som 0 st.

Utvärdering av svar från epidemiologisk rapport

I snitt antal tänder; 18.6

Antal protesbärare med avtagbar protes; 4 st

Resultat av munhälsobedömnings epidemiologi år 2007 och 2008

Vi har i redovisningen utgått ifrån frågor i det epidemiologiska dokumentet som är ett av de två dokument som ifylles vid munhälsobedömning.

1. Smärta

Har du eller brukar du ha ont i munnen?	<u>2007</u>	<u>2008</u>
a. nej	18st	17st
b. ja	0 st	1 st
c. ja, men munnen är ej orsak till detta	0 st	0 st
d. går ej att avgöra	3 st	3st

2. Tuggförmåga

Kan du äta normalkost?	<u>2007</u>	<u>2008</u>
a. ja, utan svårighet	19st	19st
b. nej, eller med viss svårighet beroende på bristande munvård eller status	2 st	2 st
c. nej, beroende på andra orsaker	0 st	0 st

3. Bedömning av munhygien

	<u>2007</u>	<u>2008</u>
a. bra	1 st	2 st
b. acceptabel	8 st	6 st
c. dålig	12 st	13 st

Totalt antal män i projektet under år 2007 och år 2008: 4 st
 Totalt antal kvinnor i projektet under år 2007 och år 2008: 15 st
 Totalt antal avlidna i gruppen: 0 st

Utbildning

Utbildningen av omvårdnadspersonal innefattade;

1. information om tandvårdsreformen från 1999, samt varför och hur ofta vi utför munhälobedömningar på boenden
2. information och instruktioner avseende de dokument som används vid munhälobedömningen såsom:
 - a. erbjudande om munhälobedömning, och när detta ska delas ut
 - b. munvårdskortet, och hur informationen ska utläsas av omvårdnadspersonal
 - c. den epidemiologiska rapporten
3. handledningar inom:
 - a. daglig munvård
 - b. protesvårdI handledningsskrifterna beskrivs:
 - a. anatomi
 - b. ålderstecken i munnen, biverkningar av medicinering
 - c. råd och handledning av situationer och vård
 - d. pedagogiska fotografier för jämförande studier
 - e. materialvård och råd för daglig omvårdnad

Vid tre utbildningstillfällen för omvårdnadspersonal och annan personal deltog 46 stycken varav en chef och två biståndshandläggare. Vid två tillfällen hösten 2008 då OralCareAB höll utbildning deltog 16 omvårdnadspersonal från Farsta norra hemtjänst och Postiljonen. Sammanlagt deltog 62 personal i utbildningen från Farsta norra hemtjänst och Postiljonen.

1. 2007-10-16 25st närvarande
2. 2008-04-15 5st närvarande
3. 2008-10-08 16st närvarande
4. Under de utbildningar OralCareAB hade den 13 oktober och 5 november deltog 16 personal

Antal fast anställd omvårdnadspersonal på Postiljonens Äldreboende: ca 115 st

Antal fast anställd omvårdnadspersonal på Farsta norra hemtjänst (Gubbängen, Tallkrogen och Svedmyra): ca 30st

I utbildningen har chefer, sjuksköterskor och biståndshandläggare erbjudits att delta. Flera chefer, sjuksköterskor och biståndshandläggare har deltagit på OralCareAB utbildningar. OralCare har haft fler utbildningar.

Sammanfattning

Skillnaderna i resultat mellan år 2007 och 2008 är små och att några större förändringar inte har inträffat. Samtliga vårdtagare som munhälsobedömts och valts ut att delta i studien, munhälsobedömdes även under 2008. I samband med munhälsobedömningen deltar omvårdnadspersonal om möjligt för att kunna ge kompletterande information.

Vad avser Smärta har den övervägande delen ingen smärta. Under 2008 hade 1 st vårdtagare smärta, vilket åtgärdas inom 4 dagar. 3 st vårdtagare bedömdes ”går ej att avgöra”.

Under rubriken Tuggförmåga kan man iaktta samma resultat under såväl 2007 som 2008, där omvårdnadspersonalens information är viktig.

Vid bedömning av den Orala hälsan, kan man konstatera en måttlig förbättring, men där det övervägande antalet vårdtagare befinner sig kolumnen, dålig oral hygien.

Sammanfattningsvis kan konstateras att större förändringar inte har skett inom den orala hälsan i vårt område i Farsta. Detta kan delvis bero på att närvaron vid utbildningstillfällena från personalen kunde vara bättre. Fler utbildningstillfällen behöver ordnas då det är svårt för personalen från små arbetsplatser att komma ifrån samtidigt. Någon form av stimulans eller förbättringar för omvårdnadspersonalen kommer att krävas för att den orala hygien och vårdtagarens orala status ska förbättras och förbli stabil.